

Täysistunto

Tiistai 28.5.2024 klo 14.07—18.15

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 25/2024 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 9/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 9/2024 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Hallintovaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.13 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallintovaliokunnan mietintö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen tarkoituksena on mahdollistaa nykyaikaisen teknologian hyödyntäminen rajaturvallisuuden ylläpitämisessä ja muissa keskeisissä Rajavartiolaitoksen lakisääteisissä tehtävissä. Esityksen tavoitteena on kehittää Rajavartiolaitoksen hybridiuhkien torjuntavalmiutta. Ehdotettu sääntely liittyy keskeisesti Rajavartiolaitoksen käynnissä oleviin hankkeisiin ulkorajojen valvontatekniikan uudistamiseksi sekä vanhenevien ulkovartiolaivojen ja valvontalentokoneiden korvaamiseksi. Hallintovaliokunta pitää tärkeänä, että Rajavartiolaitoksen valvontajärjestelmissä hyödynnetään kehittyntä teknologiaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvoisa puhemies! Rajavartiolaitoksen suorittaman teknisen valvonnan tarkoitusta ja käyttöaluetta ehdotetaan laajennettavaksi siten, että Rajavartiolaitos voi suorittaa teknistä valvontaa myös yleisemmin merialueella, ilmatilassa sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevilla alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Rajavartiolaitoksen teknisen valvonnan painopiste on edelleen rajavalvonnan suorittaminen ulkorajan läheisyydessä. Ehdotettavat muutokset mahdollistavat kuitenkin teknisen valvonnan käyttämisen myös muualla, jos se on tarpeen rajavalvonnan suorittamiseksi, rajaturvallisuuden tai rajajärjestyksen ylläpitämiseksi, Rajavartiolaitoksen valvontatehtävissä tai Rajavartiolaitoksen toiminnan suojaamiseksi. Teknisen valvonnan keskeisenä tarkoituksena on antaa ennakkovaroitusta häiriöstä ja mahdollistaa Rajavartiolaitoksen tehokkaat toimet niihin puuttumiseksi. Hallintovaliokunta pitää teknisen valvonnan tarkoituksen ja käyttöalueen laajennusta perusteltavana.

Arvoisa puhemies! Rajavartiolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös radioteknisen valvonnasta. Radioteknisellä valvonnalla tarkoitetaan ehdotetun säännöksen mukaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2024 vp

jatkuvaa tai toistuvaa muulla teknisellä laitteella kuin tutkalla tapahtuvaa radiotaajusten sähkömagneettisten aaltojen ja radiolaitteiden havaitsemista, tunnistamista, paikantamista, yksilöintiä ja seuranta sähkömagneettisten aaltojen ominaisuuksien avulla. Rajavartioloitoksella on säännöksen mukaan oikeus suorittaa radioteknistä valvontaa alueilla, joihin Rajavartioloituksen toiminta muutoinkin rajavartiolain 4 §:n mukaisesti kohdentuu. Radioteknistä valvontaa suoritetaan esimerkiksi valtakunnanrajan läheisyydessä, merialueella, ilmatilassa ja rajanylityspaikalla. Rajavartioloitoksella on ehdotetun säännöksen mukaan oikeus suorittaa radioteknistä valvontaa myös ilmeisessä hädässä tai välittömässä vaarassa olevan henkilön paikantamiseksi. Rajavartioloitus voi näissä tilanteissa hyödyntää valvontateknologiaa tarvittaessa koko Suomen alueella.

Radioteknisen valvonnan tarkoituksena on reaaliaikaisen tilannekuvan muodostaminen. Radioteknisen valvonnan tavoitteena on tuottaa ajantasaista tilannetietoa ensisijaisesti Rajavartioloituksen operatiivisen toiminnan tueksi. Valvonnan avulla saadaan myös merkityksellistä tietoa rajaturvallisuutta ja Suomen kansallista turvallisuutta koskevan valtionjohdon päätöksenteon tueksi. Radioteknisen valvonnan avulla voidaan esimerkiksi tunnistaa, jos tietyllä rajan läheisellä alueella on tavanomaista enemmän matkapuhelimia tai muita radiolaitteita. Valvonnan osalta tietojen käyttö on rajattu lähtökohtaisesti ainoastaan alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen. Saatuja tietoja ei siten saa toissijaisesti käsitellä esimerkiksi rikostorjunnan tarkoituksiin eikä tällä tavoin kiertää vastaavan kaltaisille salaisille tiedonhankintakeinoille säädettyjä käyttökynnyksiä.

Hallintovaliokunta tuo myös mietinnössään esiin, että radioteknisen valvonnan tallenteita ei sellaisenaan luovuteta toisen viranomaisen käyttöön. Valiokunta toteaa, että ilmeisessä hädässä tai välittömässä vaarassa olevan henkilön paikantamista koskevan tehtävän yhteydessä saadut tiedot on mahdollista luovuttaa tehtävän vastuuviranomaiselle, jos kyse on poliisin tai pelastusviranomaisen lukuun suoritettavasta tehtävästä. Tältä osin kyse ei kuitenkaan ole radioteknisen valvonnan tallenteiden luovuttamisesta, vaan Rajavartioloituksen suorittamaan virka-aputehtävään liittyvistä tiedoista.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta on antanut hallituksen esityksestä lausunnon, jonka mukaan lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Hallintovaliokunta pitää ehdotettua radioteknisen valvonnan sääntelyä selkeänä sekä valvonnan alueellisen että asiasisällöllisen kohdentumisen osalta. Valiokunnan näkemyksen mukaan radioteknisen valvonnan sääntelyn tulee koskea jatkuvan ja toistuvan valvonnan lisäksi lyhytkestoisempaa valvontaa. Hallintovaliokunta pitää perusteltuna, että radioteknisen valvonnan ajallista kestoa ei tarkemmin säännellä, mutta sääntelyn on kuitenkin tarkoituksenmukaista kattaa kaikki kyseisen valvontakyvyn avulla suoritettava toiminta. Tästä syystä valiokunta ehdottaa 29 a §:n 1 momenttiin muutosta. Kuten edellä on todettu, radiotekninen valvonta on uusi toimivaltuus, jollaista ei ole täysin vastaavan kaltaisena muilla viranomaisilla. Valiokunta pitää tärkeänä, että Rajavartioloituksen suorittaman radioteknisen valvonnan hyödyntämistä viranomaisyhteistyössä arvioidaan, kun valvontakyvyn käytöstä on saatu riittävästi kokemusta.

Arvoisa puhemies! Itärajan rajaturvallisuustilanne sekä merialueiden turvallisuustilanne on nopeasti heikentynyt viimeisen kahden vuoden aikana. Esityksellä pyritään vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön vaatimuksiin. Hallintovaliokunta katsoo, että ehdotetut lakimuutokset parantavat Rajavartioloituksen mahdollisuuksia toteuttaa rajavalvontaa antamalla sille uusia keinoja valvonnan toteuttamiseksi. Ehdotettu teknisen valvonnan käyttöalueen laajentaminen sekä uusi ehdotettu toimivaltuus radiotekniseen valvontaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2024 vp

parantavat mahdollisuuksia havaita laittomia rajanylityksiä ja muita rajaturvallisuuden kannalta merkityksellisiä ilmiöitä. Valvonnan myötä Rajavartiolaitoksen ennakointi- ja reagointikyky nopeasti muuttuviin turvallisuustilanteisiin paranee valtakunnanrajoilla ja merialueilla. Valiokunta pitää tärkeänä myös, että näiden muutosten myötä Rajavartiolaitos kykenee kohdentamaan henkilöstövoimavaransa nykyistä paremmin ja tehokkaammin niihin lakisääteisiin tehtäviinsä, jotka vaativat nimenomaan ihmisen toimenpiteitä.

Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä mietinnöstä ilmenevin huomioin ja muutosehdotuksin. Mietintö on yksimielinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

17.21 Eemeli Peltonen sd: Arvoisa puhemies! Haluan edustamani valiokuntaryhmän puolesta kiittää koko hallintovaliokuntaa tämän esityksen huolellisesta mutta ripeästä käsittelystä kuluvan kevään aikana. Lopputuloksena on yksimielinen mietintö, ja se on tietysti näinä hyvin jännitteisinä aikoina aina arvokasta.

Tämä lakimuutoshan liittyy todellakin osaksi sitä laajempaa kokonaisuutta, jolla Rajavartiolaitoksen toimintakykyä vahvistetaan. Tämän hallituksen esityksen tuoma keskeisin lisäarvo Rajavartiolaitokselle on siinä, että Rajavartiolaitos pystyy jatkossa aiempaa paremmin hyödyntämään teknologiaa rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi esimerkiksi uutta radioteknistä valvontaa hyödyntämällä.

Hallintovaliokunta vieraili jo aiemmin tänä keväänä tuolla Kaakkois-Suomessa tutustumassa Rajavartiolaitoksen toimintaan ihan paikan päällä. Vierailun aikana itselleni vahvistui entisestään käsitys siitä, että tämän hallituksen esityksen mukaiset parannukset Rajavartiolaitoksen toimintakykyyn ovat paitsi tarpeellisia myös hyvin odotettuja. Muutokset vastaavat osaltaan niihin toimintaympäristön muutoksiin, joita rajaturvallisuuden ylläpitämisessä on viimeisen vuoden aikana tapahtunut. Kaikissa olosuhteissa Rajavartiolaitoksen toimintakyvystä onkin meidän lainsäätäjien syytä huolehtia.

Pienenä mutta mielestäni hyvin huomionarvoisena yksityiskohtana tässä esityksessä pidän sitä, että tämän lakimuutoksen myötä Rajavartiolaitoksen edellytykset tukea hädässä tai välittömässä vaarassa olevan henkilön paikannus- ja pelastustehtäviä paranevat. Tämä tukee Rajavartiolaitoksen, poliisin ja myöskin pelastusviranomaisten välistä viranomaisyhteistyötä silloin, kun sitä todellakin tarvitaan.

Lopuksi haluan vielä painottaa sitä, että vaikka modernin teknologian hyödyntäminen mahdollistaa Rajavartiolaitoksen resurssien kohdentamisen aiempaa paremmin ja tehokkaammin, ei teknologiaa saa nähdä yksin säästökohteena. Selvää on, että teknologia täydentää ja tukee Rajavartiolaitoksen operatiivista toimintaa, mutta siihen vedoten ei voida tehdä heikennyksiä esimerkiksi Rajavartiolaitoksen henkilöstöön. Tästä uskon meidän kaikkien tässä salissa olevan hyvin yksimielisiä, eikä tällaista tarkoitusta ole tokikaan ollut hallituksen esityksen taustallakaan, mutta aina kun teknologiaa käsitellään osana minkä tahansa viranomaisen toimintakokonaisuutta, niin tästäkin on syytä vielä muistuttaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

17.23 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rajavartiolakia, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia ja eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annettua la-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2024 vp

kia. Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa nykyaikaisen teknologian hyödyntäminen rajaturvallisuuden ylläpitämisessä ja muissa keskeisissä Rajavartiolaitoksen lakisääteisissä tehtävissä.

Esityksen mukaan Rajavartiolaitoksen suorittaman teknisen valvonnan tarkoitusta ja käyttöaluetta laajennettaisiin. Rajavartiolain sääntelyä täydennettäisiin niin, että Rajavartiolaitos voisi suorittaa teknistä valvontaa rajan läheisyyden, Suomen merialueen, rajanylityspaikan ja sen välittömän läheisyyden lisäksi yleisemmin merialueilla, ilmatilassa sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevilla alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Teknisen valvonnan tarkoituksena voisi olla rajavalvonnan lisäksi rajaturvallisuuden ja rajajärjestyksen ylläpitäminen, Rajavartiolaitokselle säädetyn valvontatehtävän suorittaminen tai Rajavartiolaitoksen toiminnan suojaaminen. Muutoksilla pyrittäisiin vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön vaatimuksiin.

Rajavartiolakiin lisättäisiin uusi sääntely radioteknisestä valvonnasta. Rajavartiolaitoksella olisi oikeus havaita, paikantaa, tunnistaa, yksilöidä ja seurata radiotaajuisia sähkömagneettisia aaltoja ja radiolaitteita sähkömagneettisten aaltojen ominaisuuksien avulla. Toimivaltuutta voitaisiin käyttää valtakunnan rajan läheisyydessä, merialueilla, meren rannikolla, ilmatilassa, rajanylityspaikalla ja sen välittömässä läheisyydessä sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevalla alueella rajaturvallisuuden ylläpitämisen, rajajärjestyksen ylläpitämisen tai Rajavartiolaitoksen toiminnan suojaamisen kannalta tarpeellisen tilannekuvan muodostamiseksi. Rajavartiolaitoksella olisi oikeus käsitellä myös muun kuin yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettun radioviestinnän välitystietoja sekä sijaintitietoja radioteknisen valvonnan suorittamiseksi. Radioteknisen valvonnan avulla ei saisi hankkia tietoja muun kuin yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettun radioviestin sisällöstä. Esitys liittyy Rajavartiolaitoksen teknisen ulkorajavalvonnan uudistamishankkeeseen sekä uusien ulkovartiolaivojen ja valvontalentokoneiden hankintaan.

Lisäksi Rajavartiolaitoksella olisi oikeus suorittaa radioteknistä valvontaa ilmeisessä hädässä tai välittömässä vaarassa olevan henkilön paikantamiseksi.

Esitys toteuttaa pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaa, jonka mukaan Rajavartiolaitokselle säädetään laajemmat mahdollisuudet teknologian hyödyntämiseen rajaturvallisuuden ylläpitämisessä ja kehitetään teknisen valvonnan sääntelyä.

Arvoisa puhemies! On erityisen tärkeää tässäkin salissa huomioda teknologinen kehitys, sen tuomat haasteet, mutta myös muutostarpeet. Todennäköisesti joudumme vastaavuudessaakin huomioimaan esityksen kaltaisia uudistuksia lainsäädännöllisesti. Siksi on erityisen tärkeää, että kaiken teknologisen kehityksen kannalta ja erityisesti, jos se liittyy turvallisuuskoneistoon, rajavalvontaan, Puolustusvoimiin, poliisiin ja niin edelleen, osaisimme ennakoida kehitystä ja varautua siihen. Erityisen tärkeää on ennakointi nykyisen poliittisen tilanteen kannalta, Ukrainan sota, Lähi-idän konfliktit, siirtolaisvirrat, Kiinan ja Taiwanin tilanne. Suomen pitää olla valmiina turvaamaan oma raja-alueensa ja tekemään se parhaimmalla mahdollisella tavalla sekä tietysti käyttäen teknologiaa apuna.

Arvoisa puhemies! Me elämme nyt verrattain mittavaa kriisien aikaa maailmassa. Mutta vaikka ei olisikaan kriisin aika, niin meidän tulee olla silti valppaina. On tämän talon tehtävä varmistaa, ettei niin pääse käymään ja että viranomaisilla on kaikki kyvyt, taidot ja tiedot suojella meitä ulkoisilta uhkilta. Rajavartiolaki on hyvin perusteltu ja tärkeä toimintakyvyn vahvistamisessa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2024 vp

17.28 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Turvallisuustilanne Suomen itärajalla sekä merialueilla on heikentynyt huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Venäjän käymä hyökkäyssota Ukrainassa on lisännyt epävakautta laajalti ympäri Eurooppaa, ja samalla huoli myös omasta turvallisuudestamme on kasvanut. Meidän tuleekin kyetä vastaamaan tehokkaasti ja painokkaasti radikaaleihin muutoksiin omassa toimintaympäristössämme, minkä lisäksi hybridihyökkäysten kohonneeseen uhkaan on voitava reagoida hyvissä ajoin. Rajavartiolaitoksen teknisen valvonnan laajentaminen sekä radioteknisen valvonnan käyttöönotto ovatkin kaikkein keskeisimpiä keinoja tässä kamppailussa maamme turvallisuudesta.

Rajavartiolain sääntelyä esitetään täydennettäväksi siten, että Rajavartiolaitos voisi jatkossa suorittaa teknistä valvontaa rajan läheisyyden, Suomen merialueen, rajanylityspaikan ja sen välittömän läheisyyden lisäksi yleisemmin merialueilla, ilmatilassa sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevilla alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Rajavalvonnan ohella teknisen valvonnan tarkoituksena voisi olla myös rajaturvallisuuden ja rajajärjestyksen ylläpitämistä, Rajavartiolaitokselle säädetyn valvontatehtävän suorittamista tai Rajavartiolaitoksen toiminnan suojaamista. Laajennus tulisikin merkittävästi parantamaan kykyämme havainnoida rajaturvallisuutemme kannalta merkityksellisiä ilmiöitä ja uhkaavia tilanteita, joihin voitaisiin jatkossa puuttua entistä nopeammin ja tehokkaammin.

Arvoisa puhemies! Teknisen valvonnan käyttöalueen laajennusten lisäksi rajavartiolaikiin esitetään lisättäväksi uutta sääntelyä radioteknisestä valvonnasta. Rajavartiolaitoksella olisi oikeus havaita, paikantaa, tunnistaa, yksilöidä ja seurata radiotaajuuksia, sähkömagneettisia aaltoja ja radiolaitteita sähkömagneettisten aaltojen ominaisuuksien avulla. Uuden radioteknisen valvonnan käyttöönotto olisikin erityisen tärkeä askel eteenpäin. Radiotekninen valvonta mahdollistaisi reaaliaikaisen tilannekuvan muodostamisen, mikä taas parantaisi merkittävästi ennakkointi- ja reagointikykyämme varsin nopeastikin muuttuviin turvallisuustilanteisiin. Esitys toteuttaakin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaa, joka korostaa Rajavartiolaitoksen teknologisten valmiuksien laajentamista ja kehittämistä.

Arvoisa puhemies! Rajavartiolaitoksen henkilöstövoimavarat ovat varsin niukat suhteessa sen valvottavana olevan alueen laajuuteen sekä ulkorajamme turvallisuustilanteen muutoksiin nähden. Nykyaikaisen valvontateknologian hyödyntäminen onkin välttämättömyydenä sen mahdollistaessa Rajavartiolaitoksen niukkojen henkilöresurssien entistä tarkoituksenmukaisemman käytön. Tilannekuva, joka radioteknisen valvonnan avulla saadaan muodostettua, tarjoaa ajantasaista tietoa rajaturvallisuudesta ja samalla myös kansallisesta turvallisuudesta. Tällainen ennakkointikyky onkin oikea-aikaisen sekä tarkkaan tietoon pohjautuvan päätöksenteon kannalta elintärkeää. Radioteknisestä valvonnasta säätäminen mahdollistaakin sellaisen ennakkovaroituskyvyn kehittämisen, joka palvelee paitsi ylimmän valtiojohdon päätöksentekoa myös auttaa viranomaisia ryhtymään oikein kohdennettuihin ja mitoitettuihin varautumis- ja vastatoimiin mahdollisten uhkatilanteiden koittaessa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen, olkaa hyvä.

17.33 **Mira Nieminen ps:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä Rajavartiolaitokselle esitetään oikeutta hyödyntää entistä enemmän nykyaikaista teknologiaa keskeisissä lakisäätteissä tehtävissään, kuten rajavalvonnassa sekä rajaturvallisuuden ja rajajärjes-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2024 vp

tyksen ylläpitämisessä. Tämä on tervetullut lisäys turvallisuuden ylläpitämisen työkalupakkiin.

Rajavartiolaikiin ehdotetaan Rajavartiolaitoksen suorittaman teknisen valvonnan tarkoituksen ja käyttöalueen laajentamista. Uutena sääntelynä esitetään toimivaltuutta radiotekniseen valvontaan. Radioteknisellä valvonnalla tarkoitetaan oikeutta havaita, paikantaa, tunnistaa, yksilöidä ja seurata radiotaajuisia sähkömagneettisia aaltoja ja radiolaitteita. Tässä muuttuneessa turvallisuus- ja toimintaympäristössä meidän täytyy elää ajan mukana, säätää uutta tai muuttaa säännöksiä tätä vastaaviksi.

Arvoisa puhemies! Rajavartiolaitoksen henkilöstövoimavarat ovat niukat verrattuna sen valvottavana olevaan Suomen ulkorajan pituuteen ja ulkorajan turvallisuustilanteen nopeaan muutokseen. Nykyaikaisen teknologian hyödyntäminen on myös suojelupoliisiin mukaan näissä olosuhteissa välttämätöntä, jotta Rajavartiolaitoksen henkilöresurssit kyetään suuntaamaan optimaalisesti. Tämä on tulevaisuuden kannalta hyvin huomionarvoista. Suomen ja Venäjän välisen rajan toimintaympäristön muutos Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan myötä on ollut merkittävä ja todennäköisesti jatkuu pitkäkestoisesti. Esityksellä pyritään vastaamaan muuttuneisiin toimintaympäristön vaatimuksiin.

Hallintovaliokunta katsoi, että ehdotetut lakimuutokset parantavat Rajavartiolaitoksen mahdollisuuksia toteuttaa rajavalvontaa antamalla sille uusia keinoja valvonnan toteuttamiseksi. Ehdotettu teknisen valvonnan käyttöalueen laajentaminen sekä uusi ehdotettu toimivaltuus radiotekniseen valvontaan parantavat mahdollisuuksia havaita laittomia rajanylityksiä ja muita rajaturvallisuuden kannalta merkityksellisiä ilmiöitä.

Rajavartiolaitos voisi käyttää toimivaltuuksia rajan läheisyydessä, merialueella, meren rannikolla, ilmatilassa, rajanylityspaikalla ja sen välittömässä läheisyydessä sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevalla alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Lakihanke liittyy Rajavartiolaitoksen teknisen ulkorajavalvonnan uudistamishankkeeseen sekä uusien ulkovartiolaivojen ja valvontakoneiden hankintaan.

Esityksessä ehdotetaan myös, että Rajavartiolaitos voisi käyttää uutta valvontakykyä kadonneiksi ilmoitettujen tai muuten hädässä olevien henkilöiden paikantamiseksi. Toimivaltuus täydentäisi näin jo nykyistä henkilöiden etsinnässä käytettävää hätäpaikannusta. Tämä on äärettömän tärkeä lisäys meidän jokaisen turvallisuudelle.

Arvoisa puhemies! Kiitän myös osaltani hallintovaliokunnan puheenjohtajaa sekä valiokuntaa hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä tämän mietinnön aikaansaamiseksi, jossa kaikilla on yhteinen ymmärrys turvallisuuden kokonaiskuvasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

17.36 Veijo Niemi ps: Arvoisa herra puhemies! Kiistatta selkeä parannus Rajavartiolaitoksen toimintaan Suomen turvallisuuden suhteen. On kuitenkin muistettava aina se, että sillä kohtaa, kun tulee jotakin lisää... Toivon, että tässä on myöskin huomioitu henkilöstömäärät ja laitekalusto, koska tällä hetkellä Rajavartiolaitokselle tarvittaisiin lisää myöskin valvontakoneita, valvonta-aluksia ynnä muita.

Mutta on vanha perustotuus sillä kohdalla, että kun esimerkiksi poliisi tekee teknistä valvontaa käräjäoikeuden luvalla jonkun tietyn henkilön radiolaitteisiin, niin se on jatkuvaa valvontaa, siinä on oltava yötä päivää joku kuuntelemassa. Toivottavasti tähän riittää siten henkilöstö. Ja taas toisaalta täytyy muistaa se, että näissä tilanteissa, kun mahdollisille maahantulijoille leviää tieto tästä radioteknisestä valvonnasta, sen jälkeen heillä ei ole mi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2024 vp

tään näitä laitteita takuulla, ettei heitä voitaisi seurata ja valvoa. Sen takia pidän edelleen ehdottoman tärkeänä, että myöskin Nato ja EU osallistuisivat Suomen itärajan aidan rakentamiseen. 1 343,6 kilometriä raja-aitaa on ehdottomasti saatava Suomen ja Venäjän rajalle. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja vielä valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

17.37 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Kuten kaikki tiedämme, elämme sellaisessa maailmassa ja sellaisessa hetkessä, että kaikki varautuminen ja ennakointi on viisautta. Tässä kohtaa on ilo sanoa, että valiokunnan vierailu kaakonkulmalla, niin kuin edustaja Peltonen ansiokkaasti toi esiin, toi paljon näkemyksiä, myöskin totta kai valiokunnan kuulemisten lisäksi, kuinka tärkeistä työkalusta nyt on kysymys. Kyllähän me voidaan kaikki siinä mielessä olla hyvinkin rauhallisin mielin, että se sama Rajavartiolaitoksen henkilökunta siellä touhuilee. Ja silloin kun tulee elektronisia lisätyökaluja, joilla pystytään valvontaa laajentamaan, niin tämä on siinä mielessä käsi pidemmälle nykyistä kykyä.

Sanotaanko näin, että vierailu kaakonkulmalla antoi valiokunnalle niin hyvät rakennuspalikat tämän mietinnön rakentamiseen, että olen äärettömän tyytyväinen, että tämä saatiin näin nopeasti. Kiitän, totta kai, valiokuntaa siitä, että kaikki tehtiin todella huolellisesti mutta ripeästi.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 25/2024 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.